

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 5 SEPTEMBER 2013

7e KAMER

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - pensioenen
tegensprekelijk
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 2°, Ger. W.)

in de zaak:

1. G

vertegenwoordigd door mr. RONSE
Boudewijn, advocaat te 1050 BRUSSEL, Guillaume Macaulaan 33

tegen:

1. **RIJKSDIENST VOOR PENSIOENEN**, openbare instelling, met zetel te
1060 BRUSSEL, Zuidertoren, geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr.
QUADFLIEG P. loco mr. DE BOCK Ernest, advocaat te 1800
VILVOORDE, Xavier Buissetstraat 26

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 3 september 2012 door de arbeidsrechtbank te Brussel, 30e kamer (A.R. 09/13066/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 10 oktober 2012,
- de neergelegde conclusies,

- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 11 juli 2013 door advocaat-generaal ANDRE,
- de repliek op dit schriftelijk advies, neergelegd ter griffie op 24 juli 2013 voor de heer G
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 27 juni 2013, waarna de debatten werden gesloten, het openbaar ministerie zijn schriftelijk advies ter griffie heeft neergelegd, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak werd gesteld op heden.

*

I. DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

De heer G geboren op 1931, kreeg bij de beëindiging van zijn beroepsloopbaan in de loop van de maand mei 1991 een kapitaal uitbetaald van 4.333.258 Fr. (107.418,65 €) in het kader van een regeling van aanvullende pensioenen. Op dit bedrag werd een forfaitaire belasting ingehouden van 16,5 %.

Vanaf 1 juli 1992 ontving de heer G zijn wettelijk pensioen.

Het Koninklijk Besluit van 28 november 1994, genomen tot uitvoering van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen, voerde vanaf 1 januari 1995 een solidariteitsbijdrage in die diende betaald te worden zowel op het wettelijk pensioen als op het voordeel van het aanvullend pensioen. Voor de berekening van de solidariteitsbijdrage werd het kapitaal, uitbetaald in het kader van een aanvullende verzekering, fictief omgezet in een rente.

Vanaf 1 januari 1995 werd aldus ten laste van de heer G een solidariteitsbijdrage ingehouden op zijn wettelijk pensioen, en op de fictieve rente overeenstemmend met het kapitaal dat hij ontvangen had in de maand mei 1991.

2.

De wettelijkheid van het Koninklijk Besluit van 28 november 1994 werd aangevochten voor de Raad van State en voor de arbeidsrechtbanken.

Vooruitlopend op het resultaat van deze betwistingen, is de wetgever tussengekomen om aan het Koninklijk Besluit van 28 november 1994 een wettelijke grondslag te geven. Op 29 juli 1996 werden twee wetten aangenomen die de Koning machtigden om de wetgeving inzake pensioenen te wijzigen. Dit gebeurde bij Koninklijk Besluit van 16 december 1996, waarvan de wettelijkheid op zijn beurt werd betwist. Later werd de inhoud van het Koninklijk Besluit opnieuw bekrachtigd met een wet van 13 juni 1997.

De bedoeling van deze demarches was om de solidariteitsinhoudingen, die gebeurden in de periode tussen 1 januari 1995 en 31 december 1996, een

voldoende wettelijke grondslag te geven. (Voor de periode na 1 januari 1997 werden de bepalingen met betrekking tot de solidariteitsbijdrage in de wet zelf opgenomen waardoor naar de toekomst toe de kritieken die ten aanzien van de regeling vervat in het Koninklijk Besluit van 28 november 1994, vervielen).

Het Arbitragehof heeft echter bij arrest nr. 86/98 van 15 juni 1998 geoordeeld dat de bepalingen van de wet van 13 juni 1997 strijdig waren met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel, omdat zij afbreuk deden aan de door de Grondwet aan alle burgers verleende jurisdictionele waarborgen, doordat de wetgever zich inmengde in hangende juridische procedures.

Na het arrest van het Arbitragehof heeft de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen op 3 december 1998 de solidariteitsbijdragen voor de jaren 1995 en 1996, berekend op de fictieve renten, teruggestort.

3.

Bij verzoekschrift, ontvangen ter griffie op 12 augustus 2009, heeft de heer G de terugbetaling gevorderd van de solidariteitsbijdragen die hij sinds 1 januari 1995 betaald had.

Bij vonnis van 3 september 2012, dat hem op 12 september 2012 werd ter kennis gebracht, heeft de arbeidsrechtbank te Brussel de heer G van zijn vordering afgewezen.

4.

Bij verzoekschrift van 10 oktober 2012 heeft de heer G beroep ingesteld tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank.

II. DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep werd tijdig ingesteld en is regelmatig naar de vorm. De Rijksdienst voor Werknemerspensioenen betwist echter de ontvankelijkheid van het hoger beroep omdat de heer G zou nalaten in zijn beroepsakte duidelijk aan te geven op welke punten hij de motieven, waarop het bestreden vonnis steunt, betwist.

Overeenkomstig artikel 1057, 7°, van het Gerechtelijk Wetboek moet de akte van hoger beroep, op straffe van nietigheid de uiteenzetting van de grieven bevat. Voor de nakoming van die verplichting is het noodzakelijk maar voldoende dat de heer G zijn bezwaren tegen de bestreden beslissing vermeldt. Die vermelding moet klaar en duidelijk genoeg zijn om de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen in staat te stellen zijn conclusie voor te bereiden en om de appèlrechter in staat te stellen de draagwijdte ervan na te gaan. Die verplichting houdt niet in dat ook de middelen tot staving van de grieven moeten worden vermeld (Cass. 02.05.2005, J.T. 2006, 224; www.cass.be). Het volstaat m.a.w. dat de beroepsakte duidelijk aangeeft op welke punten het bestreden vonnis bekritiseerd wordt. De partij die in beroep komt kan daarbij volstaan met verwijzing naar de motieven die hij voor de eerste rechter aanvoerde en die naar zijn mening niet voldoende weerlegd zijn door het vonnis.

De heer G heeft in zijn beroepsakte duidelijk aangegeven op welke punten hij het met het vonnis van de eerste rechter niet eens was, en daarvoor een korte maar voldoende duidelijke argumentatie naar voor gebracht.

Het hoger beroep is ontvankelijk.

III. BEOORDELING.

1.

Overeenkomstig artikel 767 § 3, laatste alinea van het Gerechtelijk Wetboek wordt de repliekconclusie op het advies van het openbaar ministerie enkel in aanmerking genomen in zoverre ze antwoordt op het advies van het openbaar ministerie. Het hof zal aldus geen rekening houden met de nieuwe argumentaties die in de repliekconclusie van de heer G worden aangevoerd en die vóór de sluiting van de debatten niet het voorwerp hebben uitgemaakt van een tegensprekelijk debat.

2.

De heer G is in zijn beroepsconclusies, en in zijn verzoekschrift tot hoger beroep, in de eerste plaats van oordeel dat het vonnis van de eerste rechter het beginsel "*ne bis in idem*" miskent. Aangezien hij reeds belast werd op het hem in 1991 uitbetaalde pensioenkapitaal zou de latere inhouding van een solidariteitsbijdrage op het uitbetaalde kapitaal, omgezet in een rente, in strijd zijn met het voormeld beginsel, vermits deze nieuwe bijdrage een dubbele belasting uitmaakt.

De heer G is verder van oordeel dat de fictieve rente op het uitbetaalde kapitaal, die in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de solidariteitsbijdrage, ten onrechte vastgesteld werd op 10% vermits een dergelijke vaststelling geen rekening houdt met een economische realiteit. Deze rente zou niet meer dan 5% mogen bedragen.

De Rijksdienst voor Werknemerspensioenen vraagt de bevestiging van het bestreden vonnis.

3.

Het vonnis van de eerste rechter wordt niet door een incidenteel beroep bestreden, en is daarom definitief, in zoverre het oordeelt dat de in 2009 ingestelde vordering, die betrekking heeft op de solidariteitsbijdragen, betaald vanaf 1995 in zijn geheel niet verjaard is.

4.

Overeenkomstig art 68, § 2, van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen moeten de instellingen, die een pensioen of een aanvullende voordeel op de wettelijke pensioenen betalen, op de pensioenen en aanvullende voordelen die betaald worden vanaf 1 januari 1997 (en dit ongeacht hun ingangsdatum) een afhouding toepassen waarvan het bedrag wordt vastgesteld overeenkomstig de tabel vastgesteld in dit artikel. Daarbij wordt rekening gehouden met het totaal maandelijks brutobedrag van het geheel van de pensioenen en andere voordelen, en anderzijds met de hoedanigheid van de begunstigde.

Het totaal maandelijks brutobedrag van het geheel van de pensioenen en andere voordelen, ongeacht hun ingangsdatum of, in geval van betaling in de vorm van een kapitaal, ongeacht de vereffeningsdatum, wordt bekomen door de som te maken van:

- de maandelijks brutobedragen van de wettelijke pensioenen, de andere pensioenen alsook de aanvullende voordelen;
- de brutobedragen, naar behoren omgezet in maandelijks bedragen, van de wettelijke pensioenen, de andere pensioenen en de periodieke aanvullende voordelen die niet maandelijks betaald worden;

- de maandelijkse brutobedragen van de fictieve renten die overeenstemmen met in de vorm van een kapitaal betaalde pensioenen of aanvullende voordelen.

De omzetting in een fictieve rente van pensioenen en aanvullende voordelen die werden betaald in de vorm van een kapitaal, geschiedt door het bedrag van het kapitaal te delen door de coëfficiënt die, volgens de van kracht zijnde barema's inzake de omzetting in kapitaal van arbeidsongevallenrenten in de overheidssector overeenstemt met de leeftijd van begunstigde op de dag van de betaling van het kapitaal.

Overeenkomstig § 9 van dezelfde bepaling wordt de afhouding, die overeenstemt met de fictieve renten die beantwoorden aan vóór 1 januari 1997 in de vorm van een kapitaal uitbetaalde pensioenen of aanvullende voordelen, niet meer uitgevoerd :

- vanaf 1 juli 1997, op de vóór 1 juli 1981 uitbetaalde kapitalen, indien het pensioen is ingegaan vóór 1 juli 1981 of vanaf 1 juli van het jaar dat volgt op de vijftiende verjaardag van de ingangsdatum van het pensioen, als dit is ingegaan na de uitbetaling van het kapitaal;
- op de vanaf 1 juli 1981 uitbetaald kapitalen, hetzij vanaf 1 juli van het jaar dat volgt op de vijftiende verjaardag van de uitbetaling van het kapitaal, indien het pensioen reeds ingegaan is op het ogenblik van de uitbetaling van het kapitaal, hetzij vanaf 1 juli van het jaar dat volgt op de vijftiende verjaardag van de ingangsdatum van het pensioen, als dit is ingegaan na de uitbetaling van het kapitaal.

5.

In tegenstelling met hetgeen de heer G voorhoudt maakt de solidariteitsbijdrage waarvan sprake in artikel 68 van de wet van 30 maart 1994, geen belasting uit in de zin van artikel 170 van de Grondwet. Een belasting is een eenzijdige heffing door de staat, de gemeenschappen, de gewesten, de provincies of de gemeenten om een uitgave van algemeen nut te dekken. Belastingen hebben aldus geen bijzondere bestemming. Sociale zekerheidsbijdragen zijn daarentegen uitsluitend bestemd voor de financiering van stelsels van tegemoetkomingen ter vervanging of aanvulling van het inkomen uit arbeid. (Grondwettelijk Hof, 25.10.2012, 126/2012; Grondwettelijk Hof 19.03.2009, nr. 52/2009; Grondwettelijk Hof, 16.06.2011, nr. 103/2011).

De solidariteitsbijdrage, ingesteld door de wet van 30 maart 1994, wordt aangewend voor de financiering van de verschillende pensioenstelsels, en is dus bij uitstek een sociale zekerheidsbijdrage, ongeacht de benaming die er in bepaalde documenten aan gegeven wordt.

De heer G kan aldus niet voorhouden dat hij tweemaal eenzelfde belasting betaalt op eenzelfde inkomen.

6.

De wijze van omzetting van het ontvangen pensioenkapitaal in een fictieve rente, met het oog op de toepassing van de solidariteitsbijdrage, is vastgelegd in artikel 68, § 2, van de wet, met verwijzing naar barema's die toegepast worden bij arbeidsongevallen in de openbare sector. Het hof heeft niet de bevoegdheid om de opportuniteit, of de economische correctheid of relevantie van de door de wetgever gehanteerde omzettingsscoëfficiënten te beoordelen. De toepassing van de wettelijke regeling zou enkel kunnen terzijde geschoven worden indien het Grondwettelijk Hof zou oordelen dat deze bepaling strijdig is met het gelijkheidsbeginsel, of met een andere bepaling van de Grondwet waarop het Grondwettelijk Hof controle kan uitoefenen.

Het Grondwettelijk Hof heeft zich in zijn arrest zegt nummer 86/98 van 15 juli 1998 reeds uitdrukkelijk uitgesproken over deze kwestie. Het hof oordeelde:

“B. 18.3. Wat betreft de kritiek met betrekking tot de modaliteiten van die omzetting, behoren de keuze van de omzettingsschaal en de periode tijdens welke de fictieve renten aan afhoudingen worden onderworpen tot de beoordelingsbevoegdheid van de wetgever; daaruit volgt dat die elementen aan de toetsing van het Hof ontsnappen, behoudens een klaarblijkelijk verkeerde beoordeling vanwege de wetgever.

Het blijkt niet dat zulks te dezen het geval is.

Het Hof doet in het bijzonder opmerken dat de oorspronkelijke keuze van de omzettingsschaal die inzake arbeidsongevallen van toepassing is in de openbare sector overeenstemde met de keuze van een schaal die reeds wordt toegepast inzake pensioenen, namelijk die van de openbare sector (artikel 1 van het koninklijk besluit van 24 maart 1994).”

De argumentatie van de heer G kan op dit punt dan ook evenmin aanvaard worden.

De Rijksdienst voor Werknemerspensioenen heeft er overigens in zijn schrijven van 31 januari 2011 de heer G terecht erop gewezen dat de omzettingsscoëfficiënten, waarvan toepassing wordt gemaakt, niet tot doel hebben om de opbrengst van het kapitaal in intresten te berekenen, maar enkel tot doel hebben om een kapitaal om te zetten naar een fictief maandelijks bedrag, in functie van de leeftijd waarop het kapitaal ontvangen werd en de levensverwachting van de betrokkene.

7.

Het wordt niet betwist dat, in toepassing van artikel 68, § 9, van de wet van 30 maart 1994, de inhouding op de fictieve rente niet meer verricht wordt vanaf 1 juli 2007, aangezien het kapitaal betaald werd in mei 1991.

Anderzijds werden de solidariteitsbijdragen op de fictieve rente terugbetaald voor de jaren 1975 en 1976, zodat de wettelijkheid van deze inhoudingen voor deze periode niet meer moeten onderzocht worden.

Het hoger beroep is dan ook ongegrond.

OM DEZE REDENEN HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het eensluidend schriftelijk advies van de heer Jean Jacques André, advocaat-generaal,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond en bevestigt het bestreden vonnis.

Veroordeelt in overeenstemming met artikel 1017 al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek de Rijksdienst voor Werknemerspensiões tot de kosten van het hoger beroep, to op heden niet begroot in hoofde van de heer G

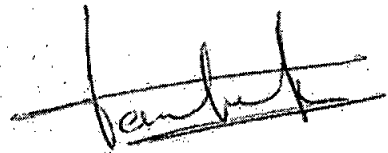
Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

Fernand KENIS,
Christian LAURIERS,
Hendrik VERMEERSCH,
bediende,
bijgestaan door :
Sven VAN DER HOEVEN,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-
griffier.

Sven VAN DER HOEVEN

Hendrik VERMEERSCH

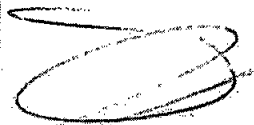
Christian LAURIERS

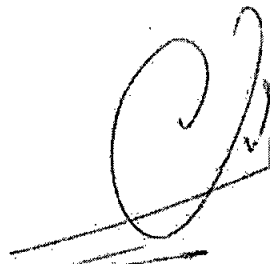
Fernand KENIS

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 5 september 2013 door:

Fernand KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
Sven VAN DER HOEVEN, griffier.

Sven VAN DER HOEVEN

Fernand KENIS